

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Ivo Pospíšila, soudce JUDr. Josefa Baxy a soudkyně JUDr. Lenky Kaniové v právní věci žalobce: **Y. M.**, zastoupen JUDr. Irenou Strakovou, advokátkou se sídlem Karlovo náměstí 18, Praha 2, proti žalované: **Policie České republiky, Krajské ředitelství policie hl. m. Prahy**, se sídlem Kaplanova 2055/4, Praha 4, o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 30. 10. 2021, č. j. KRPA-286431-13/ČJ-2021-000022-ZZC, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 13. 12. 2021, č. j. 20 A 79/2021 - 33,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.
- II. Žalobce **nemá právo** na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III. Žalované se **nepřiznává** náhrada nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věci

[1] Žalovaná napadeným rozhodnutím zajistila žalobce na dobu 90 dnů ode dne omezení svobody podle § 124 odst. 1 písm. c) zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů (dále jen „zákon o pobytu cizinců“), neboť žalobce nevycestoval z území České republiky v době stanovené v rozhodnutí o správním vyhoštění.

[2] Proti napadenému rozhodnutí žalobce podal žalobu k Městskému soudu v Praze, který ji napadeným rozsudkem zamítl. Nepřisvědčil žalobcově námitce, dle které je třeba na něj nahlížet jako na žadatele o udělení mezinárodní ochrany ve smyslu § 2 odst. 1 písm. b) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu. Není proto vyňat z působnosti zákona o pobytu cizinců a zajištění podle tohoto zákona nemůže být z tohoto důvodu nezákonné. Dne 10. 8. 2021, tedy ještě před vydáním napadeného rozhodnutí, totiž nabylo právní moci

usnesení, kterým městský soud nepřiznal odkladný účinek žalobcově žalobě proti usnesení Ministerstva vnitra o zastavení řízení o další opakované žádosti žalobce o udělení mezinárodní ochrany, čímž žalobce pozbyl právní postavení žadatele o udělení mezinárodní ochrany.

II. Kasační stížnost a vyjádření žalované

[3] Žalobce (dále jen „stěžovatel“) podal proti rozsudku městského soudu kasační stížnost z důvodů dle § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, a navrhl, aby Nejvyšší správní soud napadený rozsudek zrušil a věc vrátil městskému soudu k dalšímu řízení.

[4] Stěžovatel vyjádřil přesvědčení, že jeho chování nelze bez dalšího považovat za naplnění § 124 odst. 1 písm. c) zákona o pobytu cizinců. Žalovaná byla povinna již dne 4. 6. 2021, kdy se stěžovatel dostavil do příjmacího střediska s úmyslem požádat o mezinárodní ochranu, zahájit úkony k jeho zajištění (či uložení zvláštního opatření), avšak v režimu zákona o azylu, popř. úkony trestního řízení. Již v té době totiž mařil výkon rozhodnutí o správním vyhoštění a byl zařazen do Evidence nežádoucích osob a policejnímu orgánu v příjmacím středisku byly tyto skutečnosti známy.

[5] V důsledku předchozích řízení o udělení mezinárodní ochrany se stěžovatel dostal do neřešitelné situace a pobýval na území ČR neoprávněně. Má obavy z nuceného návratu do Běloruska kvůli skutečnostem, které byly důvodem podání opakované žádosti o mezinárodní ochranu. V roce 2018 mu český správní orgán doručil na jeho adresu v zemi původu písemnost, kterou převzal jeho bratr. Zásilka však byla otevřená. Bezprostředně po jejím převzetí se k bratrovi dostavili zástupci bezpečnostních složek a činili na něj slovní i fyzický nátlak s cílem zjistit, kdy se stěžovatel vrátí zpět do Běloruska. Následně byl bratr zajištěn a během výslechu mu bylo sděleno, že ihned po překročení státní hranice Běloruska bude stěžovatel zadržen a uvězněn.

[6] Žalovaná se ke kasační stížnosti nevyjádřila.

III. Posouzení věci Nejvyšším správním soudem

[7] Nejvyšší správní soud při posuzování kasační stížnosti hodnotil, zda jsou splněny podmínky řízení. Kasační stížnost je přípustná. Jedná se však o věc, v níž před městským soudem rozhodoval specializovaný samosoudce, a v souladu s § 104a odst. 1 s. ř. s. je proto nejprve nutné posoudit, zda kasační stížnost svým významem podstatně přesahuje vlastní zájmy stěžovatele. Není-li tomu tak, Nejvyšší správní soud kasační stížnost odmítne jako nepřijatelnou. Institut nepřijatelnosti a jeho dopady do soudního řízení správního kasační soud podrobně vyložil v usnesení ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006 - 39, č. 933/2006 Sb. NSS., v němž vymezil podmínky, za kterých je kasační stížnost přijatelná. Ve věci stěžovatele však tyto podmínky naplněny nejsou.

[8] Kasační soud není oprávněn zabývat se námitkou stěžovatele stran nezákonného postupu žalované, která dle něj byla povinna v důsledku jeho neoprávněného pobytu na území činit příslušné úkony ihned poté, co stěžovatel vyjádřil svou vůli podat žádost o mezinárodní ochranu, tedy v době, kdy mu příslušelo postavení žadatele o udělení mezinárodní ochrany. Stěžovatel totiž tuto námitku neuplatnil v žalobě. Podle § 104

pokračování

odst. 4 s. ř. s. není kasační stížnost přípustná, *opírá-li se jen o důvody, které stěžovatel neuplatnil v řízení před soudem, jehož rozhodnutí má být přezkoumáno, ač tak učinit mohl.* Tato kasační námitka tedy není přípustná.

[9] Námitka o obavách z pronásledování ze strany běloruských bezpečnostních složek pak není přijatelná. Stěžovatel v žalobě neuplatnil rovněž tuto námitku. Podle § 75 odst. 2 věty první s. ř. s. *soud přezkoumá v mezích žalobních bodů napadené výroky rozhodnutí.* Platí nicméně, že v případě, kdy hrozí porušení principu *non-refoulement*, je soud povinen se tímto důvodem pro zrušení správního rozhodnutí zabývat nad rámec žalobních námitek (viz usnesení rozšířeného senátu ze dne 8. 3. 2011, č. j. 7 Azs 79/2009 - 84, č. 2288/2011 Sb. NSS). Požadavek na „úplný a *ex nunc* přezkum“ totiž Evropský soud pro lidská práva dovodil obecněji pro případ, kdy by mohlo dojít právě k porušení principu *non-refoulement* (viz rozsudek velkého senátu ESLP ze dne 23. 3. 2016 ve věci F. G. proti Švédsku, stížnost č. 43611/11, odst. 111-116). Požadavek úplného a *ex nunc* posouzení dopadá i na případy existence hájitelné námitky porušení čl. 2 a 3 Evropské úmluvy o lidských právech v rámci řízení ve věci zajištění cizinců.

[10] Městský soud se nedopustil hrubého pochybení při výkladu hmotného či procesního práva a rovněž postupoval v souladu s dosavadní judikaturou, jestliže se nad rámec žalobních námitek nezabýval stěžovatelskými obavami z porušení zásady *non-refoulement*. Ze skutečností, které měla k dispozici žalovaná, ani z tvrzení uplatněných stěžovatelem v řízení před městským soudem totiž nevyplynulo, že by měl mít stěžovatel oprávněné obavy z pronásledování či mu hrozila vážná újma. Při podání vysvětlení žalované uvedl, že mu hrozí nebezpečí ze strany státní správy z důvodu politického pronásledování a že byl v zemi původu několikrát vězněn za politické aktivity a protivládní názory. Toto své tvrzení však dále nerozvedl. Ministerstvo vnitra se v závazném stanovisku k možnosti vycestování cizince tímto jeho tvrzením zabývalo, přičemž zohlednilo i aktuální nejistou bezpečnostní a politickou situaci v Bělorusku, a dospělo k závěru, že vycestování stěžovatele je možné. Konkrétně uvedlo, že stěžovatel ze země původu vycestoval před více než deseti lety, a současných demonstrací proti režimu se proto nemohl zúčastnit. Citoval také informace o zemi původu, ze kterých vyplývá, že hrozba pronásledování z důvodu vycestování ze země hrozí po návratu pouze např. osobám, které měly již z dřívějšíka záznam u Výboru státní bezpečnosti či Ředitelství pro boj s organizovanou trestnou činností a korupcí. Ostatně důvody uplatněnými stěžovatelem v kasační stížnosti se již zabývalo Ministerstvo vnitra v řízení o jeho opakované žádosti o udělení mezinárodní ochrany, kterou mu neudělilo. Toto rozhodnutí potvrdil městský soud a následně i Nejvyšší správní soud (viz rozsudek ze dne 9. 2. 2021, č. j. 2 Azs 214/2020 - 46). Informace uvedené v závazném stanovisku byly dle Nejvyššího správního soudu dostatečné k tomu, aby městský soud mohl dospět k závěru, že stěžovateli nehrozí pronásledování ani vážná újma.

[11] Nejvyšší správní soud proto uzavírá, že se městský soud nijak neodchýlil od judikatury kasačního soudu a nedopustil se ani hrubého pochybení při výkladu hmotného či procesního práva. Kasační stížnost proto soud odmítl jako nepřijatelnou ve smyslu § 104a odst. 1 s. ř. s.

[12] O náhradě nákladů řízení soud rozhodl podle úspěchu ve věci v souladu s § 60 odst. 1 větou první s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s. Soud o nákladech nerozhodoval podle § 60

odst. 3 s. ř. s., přestože kasační stížnost odmítl, a to s ohledem na závěry usnesení rozšířeného senátu ze dne 25. 3. 2021, č. j. 8 As 287/2020 - 33, č. 4170/2021 Sb. NSS (srov. obdobně usnesení ze dne 16. 6. 2021, č. j. 9 As 83/2021 - 28). Stěžovatel v řízení nebyl úspěšný, proto nemá právo na náhradu nákladů řízení. Žalovaná měla ve věci plný úspěch, avšak nevznikly jí žádné náklady, a proto jí soud nepřiznal náhradu nákladů řízení.

Poučení: Proti tomuto rozhodnutí **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 10. března 2022

JUDr. Ivo Pospíšil
předseda senátu